

**SOPIMUS HENKILÖJUNALIIKENTEEN OSTAMISESTA AJALLE
1.1.2021 – 30.6.2021, sisältäen jatko-option 1.7.2021 – 31.12.2021**

1 Sopijapuolet

Liikenne- ja viestintäministeriö (jäljempänä ”LVM”)
PL 31
00023 VALTIONEUVOSTO

LVM:n edustajat:
Osastopäällikkö, ylijohdaja Olli-Pekka Rantala
Yksikön johtaja, hallitusneuvos Elina Thorström

VR-Yhtymä Oy (jäljempänä ”VR”)
PL 488
00101 HELSINKI

VR:n edustajat:
Matkustajaliikenteen johtaja Topi Simola
Matkustajaliikenteen kehitysjohtaja Antti Tuominen

Molemmat jäljempänä erikseen ”**Sopijapuoli**” tai yhdessä ”**Sopijapuolet**”

2 Sopimuksen tausta

Sopijapuolten välillä on voimassa henkilöjunaliikenteen yksinoikeutta koskeva käyttöoikeussopimus ja siihen liittyvä LVM:n velvoitepäättös sekä sopimus kauko- ja lähiliikenteen ostamisesta. Velvoitepäättöksen voimassaolo päättyy 12.12.2020 ja ministeriön on tarkoitus antaa uusi velvoitepäättös loppuvuodeksi 2020. Kauko- ja lähiliikenteen ostamista koskevan sopimuksen voimassaolo päättyy 31.12.2020.

Sopijapuolten tarkoituksena on solmia vuoden 2021 aikana uusi enintään 9-vuotinen ostoliikennesopimus. Uutta ostoliikennesopimusta koskevat neuvottelut ovat jo käynnistyneet ja tällä sopimuksella sovitaan kaupallisesti kannattamattoman henkilöjunaliikenteen ostamisesta VR:ltä ajanjaksolta ennen uuden ostoliikennesopimuksen voimaantuloa.

Tämän sopimuksen mukainen henkilöjunaliikenne on osa liikennepalveluja ja niiden matkaketjujen tarjontaa. VR osallistuu aktiivisesti yhteistyöhön viranomaisten ja muiden joukkoliikenteenharjoittajien kanssa liikenteen palvelujen kehittämiseksi.

Sopijapuolet huomioivat sopimusvelvoitteiden toteuttamisessa Sopijapuolten yhteisen tavoitteen lisätä raideliikenteen houkuttelevuutta verrattuna yksityisautoiluun. Sopijapuolet huomioivat sopimuksen toteuttamisessa myös Liikenne12-työssä parlamentaarisesti linjattujen kestävästi liikkumisen, saavutettavuuden ja yhteiskunnallisen tehokkuuden tavoitteiden toteutumista. Tarkemmat määrittelyt Liikenne12-työhön liittyvistä muutoksista ja tarkennuksista tehdään pitkän ostoliikennesopimuksen neuvottelujen yhteydessä vuonna 2021.

3 Sopimuksen tarkoitus ja kohde

Tällä sopimuksella LVM ostaa VR:ltä henkilöjunaliikennettä, joka on kokonaisuudessaan julkisen palvelun velvoitteen alaista, tässä sopimuksessa ja sen liitteissä määritellyin ehdoin. Sopimuksen liitteet ovat:

- Liite 1: julkisen palvelun velvoitteen mukainen liikenne
- Liite 2: suorituskykyindikaattorit
- Liite 3: taloudellinen laskelma ja tuottojen ja kustannusten kohdistusperiaatteet
- Liite 4: vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet toimittajille
- Liite 5: liikenteessä käytettävän kaluston kuvaus

Tällä sopimuksella korvataan VR:n ja LVM:n 30.11.2009 solmittu yksinoikeutta koskeva käyttöoikeussopimus sekä sen 2.7.2013 solmittu jatkosopimus. Näiden sopimusten voimassaolo päättyy siten tämän sopimuksen voimaantullessa. Selkeyden vuoksi todetaan, että tällä sopimuksella sovitaan vuoden 2020 voimassa olleiden ostoliikennesopimuksen ja velvoitepäätöksen mukaisen liikenteen hankinnasta tässä sopimuksessa kuvatussa laajuudessa. Liikennekokonaisuus on kuvattu liitteessä 1. Selkeyden vuoksi todetaan myös, että yksinoikeutta koskevan käyttöoikeus-sopimuksen päättyessä yksinoikeuden ohella päättyvät myös VR:n yksinoikeuteen liittyvät velvoitteet.

4 Aiesopimus enintään 9-vuotisesta ostoliikennesopimuksesta

Sopijapuolilla on yhteinen tahtotila ja aikomus neuvotella ja sopia vuoden 2021 aikana pidempiaikaisesta ostoliikennesopimuksesta 2020-luvulle (ns. pitkä ostoliikennesopimus).

Pitkän ostoliikennesopimuksen lähtökohtina pidetään vuoden 2019 joulukuussa sovittua osto- ja velvoiteliikennekokonaisuutta (ns. vanha sopimuskokonaisuus). Pitkään ostoliikennesopimuksen tavoitteena on myös henkilöjunaliikenteen houkuttelevuuden ja tarjonnan lisääminen ja laadun kehittäminen. Pitkään ostoliikennesopimukseen kuuluu myös Sm2-kaluston korvausinvestointi, niin kutsuttu Smx-projekti.

Sopijapuolet ovat myös yhdessä sitoutuneet tavoitteeseen, että tämän sopimuksen jälkeiselle ajalle sovittava pitkä ostoliikennesopimus ei kasvata LVM:n ostoliikenteen rahoitustasoa verrattuna vuoden 2019 tasoon. Sopijapuolet kuitenkin tiedostavat, että koronapandemialla voi olla pitkän sopimuksen ensimmäisille vuosille ulottuvia vaikutuksia

matkustuskysyntään, joita ei pystytä tällä hetkellä ennakoimaan. Jos vaikutukset ovat huonommat kuin mitä on ennakoitavissa tämän sopimuksen tekohetkellä, niillä voi olla vaikutusta sopimusneuvotteluihin. Pitkän ostoliikennesopimuksen palvelutasona pidetään vuoden 2019 joulukuussa sovittua osto- ja velvoiteliikennekokonaisuutta.

Tämä ostoliikennesopimus on poikkeuksellisessa korona-tilanteessa tehty väliaikainen järjestely, jonka rahoitus ei ole lähtökohta pitkää ostoliikennesopimusta koskeville tuleville sopimusneuvotteluille. Selvytyden vuoksi todetaan, että tässä Sopimuksessa sovitut erityiset ehdot, kuten kohdan 6.2 mukaiset ehdot eivät ole lähtökohtana neuvoteltavaan enintään 9-vuotiseen ostoliikennesopimukseen, vaan niitä sovelletaan ainoastaan tässä koronatilanteen väliaikaisen järjestelyn sopimuksessa.

5 VR:n liikennöintiin liittyvät oikeudet, velvollisuudet ja vastuut

5.1 Liikennöintivelvollisuus ja julkisen palvelun velvoite

VR on velvollinen hoitamaan tässä sopimuksessa ja sen liitteissä määritellyn liikenteen tämän sopimuksen ehtojen mukaisesti.

Julkisen palvelun velvoitteen reitit, aikataulurakenne (vuorojen lähtöaika ja saapumisaika pääteasemalla) sekä kaikki pysähdyspaikat sopimuksen alkaessa on määritelty liitteessä 1. VR pyrkii suunnittelemaan kulloinkin voimassaolevan liitteen 1 mukaisessa liikenteessä käytettävän kalustokoonpanon käytettävissä oleva kalusto ja maksettava liikennöintikorvaus huomioiden siten, että käytetty kapasiteetti vastaa asiakkaiden kysyntää sekä hiljaisempina aikoina että ruuhka-aikoina.

Sopijapuolet sopivat sopimuskauden aikana tapahtuvista liitteeseen 1 tehtävistä mahdollisista liikennöintimuutoksista kirjallisesti kohdassa 6.1 kuvatun Muutoksenhallintamenettelyn kautta.

5.2 Liikenteen suunnittelu, tiedottaminen ja lipunmyynti

VR huolehtii liikenteen suunnittelemisesta, ja päättää markkinoinnista, paikanvarauksesta ja muusta tiedottamisesta sekä lipunmyynnistä vastaavalla tavalla kuin muussa liikenteessään. VR päättää myös lippujen hinnoittelusta ja pitää kaikki liikenteestä kertyvät lipputulot ja muut tuotot.

VR sitoutuu ilmoittamaan LVM:lle viimeistään vuorokautta etukäteen lippujen hintoihin tehtävistä asiakkaiden kannalta merkittävistä muutoksista.

5.3 Liikennöinnissä käytettävä kalusto

VR hoitaa sopimuksen mukaisen henkilöliikenteen omistamallaan, laadultaan vähintään ostosopimuksessa ajalle 1.1.2021-31.12.2021 sovitulla ja liitettä 5 vastaavalla kalustolla.

VR sitoutuu huolehtimaan kaluston kunnosta ja vaunujen siisteydestä asiakastyytyväisyyttä, palvelutarjonnan kehittämistä ja liikenteen jatkuvuutta tukevilla tavoilla.

VR voi käyttää sovitusta poikkeavaa kalustoa tilapäisesti erityisestä syystä. VR raportoi LVM:lle poikkeavalla kalustolla ajettujen vuorot kuukausittain. VR ei saa pysyvästi vaihtaa kalustotyyppiä ilman LVM:n kirjallista hyväksyntää.

5.4 Poikkeustilanteiden hoitaminen ja alihankinta

Jos liikennöinti estyy onnettomuuden, ratatyön, poikkeuksellisten sääolosuhteiden tai niihin rinnastettavan muun odottamattoman syyn vuoksi, VR:llä on oikeus ja lainsäädännön edellyttämällä tavalla velvollisuus liikenteen tilapäisiin järjestelyihin.

VR hoitaa tilapäisjärjestelyt huolehtimalla matkustajien kuljettamisesta olosuhteisiin nähden asianmukaisella tavalla käyttäen tarvittaessa muuta liikenneyritystä alihankkijana. VR vastaa alihankkijoiden työstä kuin omastaan.

5.5 Esteettömyys

Sopijapuolten pidemmän aikavälin tavoitteena on, että julkisen palvelun velvoitteen mukaisissa junavuoroissa käytetään liikunta- ja aistirajoitteisten tarpeet huomioivaa kalustoa. Sopimuksen aikana sovitaan lähijunakaluston uusimisesta ja Sm2 junakaluston korvaamisesta 2020-luvulla.

VR huolehtii osaltaan kulloinkin voimassa olevan rautatievastuuasetuksen asettamista velvoitteista, kuten siitä, että liikuntarajoitteinen matkustaja pääsee junaan ja siitä pois. VR huolehtii rautatievastuuasetuksessa edellytetyllä tavalla myös siitä, että matkustajat saavat tietoa palveluista heille sopivalla tavalla ja että sen asiakaspalveluhenkilökunta on saanut riittävän koulutuksen erityisryhmien palvelemiseen.

5.6 Tieto- ja maksujärjestelmien yhteen toimivuus

VR on avannut liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) mukaisesti tämän sopimuksen mukaisia liikkumispalveluita koskevien olennaisten ja ajantasaisten tietojen tekniset rajapinnat ja sitoutuu toimittamaan rajapintaa koskevat tiedot lain kulloinkin edellyttämässä laajuudessa LVM:lle. Olennaisten tietojen vähimmäissisältö määritellään sopimuksen allekirjoitushetkellä valtioneuvoston asetuksessa 643/2017.

VR sitoutuu liikenteen palveluista annetun lain kulloinkin edellyttämällä tavalla varmistamaan, että se tai sen puolesta lippu- ja maksujärjestelmästä vastaava toimija tarjoaa muille liikkumis- ja yhdistämispalvelun tarjoajille pääsyn lippu- ja maksujärjestelmänsä myyntirajapintaan, jonka kautta VR:n lipputuotteita pystyy hankkimaan tai varaamaan lain edellyttämällä tavalla.

VR sitoutuu liikenteen palveluista annetun lain kulloinkin edellyttämällä tavalla tarjoamaan pääsyn edellä mainittuihin rajapintoihin siten, että rajapinnat mahdollistavat puolesta-asioinnin VR:n käyttäjätileillä liikenteen palveluista annetun lain edellyttämällä tavalla.

VR sitoutuu liikenteen palveluista annetun lain kulloinkin edellyttämällä tavalla tarjoamaan edellä mainittujen avointen rajapintojen kautta pääsyn tietoihin ja tietojärjestelmiin ja sen toteuttamiseksi mahdollisesti tarvittavat tukipalvelut, käyttöehdot, ohjelmistot, lisenssit ja muut tarvittavat palvelut oikeudenmukaisin, kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.

5.7 Lippuyhteistyö

VR:llä on oikeus sopia ja järjestää junalippujen yhteiskäyttöisyys HSL:n kanssa tämän sopimuksen mukaisesta liikenteestä sopimuksen voimassaoloajalle sekä sopia VR:n ja HSL:n välisten lippujen yhteiskäyttöisyyttä koskevien korvausten ja kustannusten jakautumisesta edellyttäen, että kyseiset järjestelyt eivät vaikuta LVM:n kannalta haitallisesti tämän sopimuksen taloudelliseen tasapainoon tai tämän sopimuksen alaisen liikenteen järjestämiseen.

LVM kannustaa VR:ää aktiivisesti selvittämään yhdessä alueiden kanssa edellytykset henkilöjunaliikenteen kasvua tukevaan lippuyhteistyöhön. VR voi sopia alueiden kanssa lippuyhteistyötä koskevien korvausten ja kustannusten jakautumisesta edellyttäen, että kyseiset järjestelyt eivät vaikuta LVM:n kannalta haitallisesti tämän sopimuksen taloudelliseen tasapainoon tai tämän sopimuksen alaisen liikenteen järjestämiseen.

5.8 Lakien noudattaminen ja yhteistyövelvoite

VR sitoutuu tämän sopimuksen mukaista liikennettä ja muita sopimusvelvoitteita toteuttaessaan noudattamaan kaikkia sen toimintaan soveltuvia lakeja ja viranomaismääräyksiä mukaan lukien EU:n ja kansalliseen lainsäädäntöön tai työehtosopimukseen perustuvat sosiaali- ja työlänsäädännön velvoitteet ja periaatteet.

VR ymmärtää, että LVM:n on toimivaltaisena viranomaisena noudatettava tämän sopimuksen perusteella maksettavassa liikennöintikorvauksessa palvelusopimusasetuksen 1370/2007 ja sen liitteen, sekä kyseisen asetuksen muuttamisesta rautateiden kotimaan henkilöliikenteen avaamisen osalta annetun asetuksen 2016/2338, määräyksiä. VR sitoutuu toimimaan täydessä yhteistyössä LVM:n kanssa palvelusopimusasetuksen ja muun lainsäädännön velvoitteiden toteuttamiseksi.

Tähän sopimukseen sovellettavat toimittajan eettiset vähimmäisvelvoitteet ovat liitteenä 4.

6 LVM:n oikeudet, velvollisuudet ja vastuut

6.1 Liikennöinti- ja aikataulumuutokset

Liikennöinnissä tulee noudattaa vahvistettuja liikennöinti-aikatauluja. Jos liitteen 1 mukaista julkisen palvelun velvoitteen alaista liikennettä on tarvetta muuttaa, muutoksista sovitaan Muutoksenhallintamenettelyn kautta, kuitenkin niin, että vähäisiä muutoksia ei viedä tähän menettelyyn. Sopijapuolista riippumattomat äkilliset liikenteen muutostarpeet käsitellään erikseen.

Muutoksenhallintamenettelyssä kumpikin Sopijapuoli voi ehdottaa muutoksia. Muutosehdotukset on esitettävä kirjallisesti, ja esityksessä tulee esittää muutoksen kuvaus sekä perustelut muutokselle. Muutosehdotus käsitellään yhdessä ilman tarpeetonta viivästystä Sopijapuolten seurantalapalaverissa tai muulla sovittavalla tavalla. Merkittävien muutosten osalta muutosehdotuksessa kuvataan muutoksen vaikutukset liikenteeseen, lipputuloihin ja kustannuksiin. Sopijapuolet hyväksyvät tai hylkäävät esitetyt muutosehdotukset kirjallisesti. Sopijapuolilla on myös oikeus pyytää esitettyihin muutoksiin lisäselvityksiä. Selvyyden vuoksi todettakoon, että VR hyväksyy lähtökohtaisesti LVM:n tekemät muutosehdotukset, kun ne ovat sopimuksen tavoitteiden mukaisia, toteuttamiskelpoisia ja niiden vaikutukset ovat kustannusneutraaleja.

Muutoksenhallintamenettelyn kautta sovittavat muutokset sopimuksen alaiseen liikenteeseen tai merkittävät muutokset liikenteen aikatauluihin toteutetaan lähtökohtaisesti Väyläviraston määrittelemissä säännöllisen liikenteen muutosajankohdissa (<https://vayla.fi/palveluntuottajat/ammattiliikenne-raiteilla/rataverkon-kaytto/saannollisen-liikenteen-muutokset>). Molempien Sopijapuolten ehdottamat muutokset on toimitettava hyvissä ajoin, lähtökohtaisesti vähintään kolme (3) kuukautta ennen liikennöintikauden alkua.

Muutoksenhallintamenettely käynnistetään koronatilanteessa ulkopuolisen, ennakoimattoman tekijän seurauksena. Ennakoimattomaksi ulkopuoliseksi tekijäksi voidaan koronaepidemian osalta katsoa valmiuslain mukainen useamman viikon laajamittainen kuntasulku, jolla rajoitetaan ihmisten liikkumista, tai siihen vaikutuksiltaan verrattavissa oleva laajamittainen ja pitkäkestoinen viranomaistoimenpide, joka käytännössä vähentää liikkumista olennaisella ja ennakoimattomalla tavalla valtakunnallisesti. Tässä tilanteessa, jos muutoksenhallinta käynnistetään, Sopijapuolet sopivat liikenteen tai korvaustason muuttamisesta.

Ratatyön tai muun poikkeusliikenteen aiheuttamiin tilapäisiin liikenteen laajuuden muutoksiin ei sovelleta muutoksenhallintamenettelyä. Muutoksenhallintamenettely voidaan käynnistää kuitenkin tilanteessa, jossa sopimuksen mukainen liikennöinti ei ole mahdollista, koska ratakapasiteettia ei ole myönnetty hakemuksen mukaisesti, myönnetty kapasiteetti perutaan tai liikennettä ei joltain osin voida harjoittaa Rautatiealan sääntelyelimen tai muun viranomaisen määräyksestä tai päätöksestä johtuen

tai muista Sopijapuolista riippumattomista syistä. Liikennettä voidaan muuttaa yhteistyössä myös silloin, jos liikennöinti ei ole esimerkiksi radan ruuhkaisuudesta tai nopeusrajoituksista johtuen mahdollista sovittussa aikataulussa.

VR voi kuitenkin tehdä vähäisiä muutoksia aikatauluihin ilman Muutoksenhallintamenettelyä. Vähäisellä muutoksella tarkoitetaan tässä liitteessä 1 määriteltyyn aikatauluun sisältyvän vuoron lähtö- tai saapumisajan muuttamista korkeintaan 15 minuutilla.

Mikäli ratakapasiteetin myöntämisestä tai muutoksista taikka muista VR:stä riippumattomista syistä ei muuta johdu, VR sitoutuu julkaisemaan seuraavaa aikataulukautta koskevat aikataulut nettisivuillaan ilman aiheetonta viivästystä sen jälkeen, kun Väylävirasto on ilmoittanut tarkat ratatyötiedot. Tavoitteena on, että tiedot julkaistaan kaksi kuukautta ennen niiden voimaantuloa, jotta tieliikenteen toimivaltaisilla viranomaisilla ja muilla toimijoilla on mahdollisuus huomioida aikataulumuutokset liityntäyhteyksien turvaamiseksi.

6.2 Liikennöintikorvaus

Liikennöinnistä suoritettava korvaus 1.1.2021-30.6.2021 väliseltä ajalta on yhteensä 27 797 111 euroa (alv 0 %) sopimuksen liitteessä 1 esitetystä ostoliikenteestä. Kuukausittainen liikennöintikorvaus on Taulukon 1 mukainen. Liikennöintikorvaukseen lisätään kulloinkin voimassa oleva arvonlisävero, joka on sopimuksen tekohetkellä 10%. Mikäli LVM käyttää sopimukseen sisältyvän jatko-option 1.7.2021-31.12.2021, liikennöinnistä suoritettava korvaus on 1.7.2021-31.12.2021 väliseltä ajalta on yhteensä 21 448 343 euroa (alv 0 %). Kuukausittainen liikennöintikorvaus on Taulukon 1 mukainen.

VR:lle sopimuksen mukaisesta liikenteestä maksettava kuukausittainen liikennöintikorvaus ei voi ylittää yllä todettua, tai mahdollisesti kohdan 6.3 mukaisesti kirjallisesti muutettua, arvonlisäverollista määrää.

Taulukko1: Kuukausittainen liikennöintikorvaus sopimus- ja optiokaudella

Sopimus	Kuukausi	Liikennöintikorvaus (alv0%)
Sopimuskausi 1.1.2021- 30.6.2021	1-2021	5 303 017,88
	2-2021	5 156 305,49
	3-2021	4 406 073,20
	4-2021	4 848 715,86
	5-2021	4 555 734,63
	6-2021	3 527 263,71
Optiokausi 1.7.2021- 31.12.2021	7-2021	3 713 370,15
	8-2021	4 044 050,77
	9-2021	3 903 342,61
	10-2021	3 787 787,53

	11-2021	3 669 943,72
	12-2021	2 329 848,43

Julkisen tuen parametrina käytetään liikennöintikorvauksen ja määriteltujen palveluvelvoitteiden sopimuksenaikaisten suoritemäärien suhdetta. Julkisen tuen parametrit on esitetty palvelukokonaisuuksittain taulukossa 2. Parametrit on laskettu olettaen optiokauden käyttö, ja suoritteena käytetään junakilometrejä (JKM). Selkeyden vuoksi todetaan, että tässä määriteltynä julkisen tuen parametreja ja palautusmekanismeja sovelletaan tässä muodossa ainoastaan tähän Sopimukseen ja mekanismin toimivuutta tarkastellaan sopimuskauden aikana.

Taulukko2: Julkisen tuen parametrit eri palvelukokonaisuuksille

Palvelukokonaisuus	Palveluvelvoitteen mukaiset suoritteet (JKM)	Liikennöintikorvaus (€)	Julkisen tuen parametri (€/JKM)
Etelä-Suomen taajamajuna-liikenne	6 017 732	19 227 264	3,20
Kiskobus-siliikenne	1 908 099	10 582 524	5,55
Yöjunaliikenne	1 876 624	5 960 100	3,18
Kaukoliikenne	2 199 051	13 475 566	6,13
Yhteensä	12 001 506	49 245 454	4,10

Korvaus maksetaan VR:lle laskutuksen perusteella kuukausittain jälkikäteen 14 päivän kuluessa laskun toimittamisesta edellyttäen, että sovittu raportointi on toteutunut. Jos sovittuja raportteja ei VR:n laiminlyönnistä ole toimitettu, LVM:llä on oikeus pidättäytyä kuukausittaisten korvausten maksamisesta, kunnes puutteet on erikseen sovituulla tavalla korjattu.

Mikäli käy ilmi, että LVM on maksanut VR:lle liikaa liikennöintikorvausta, mukaan lukien muttei rajoittuen siitä syystä, että VR:n liikennöintimäärä on vähentynyt mutta vähentynyttä liikennöintiä ei ole huomioitu liikennekorvausta vähentävänä tekijänä, VR on velvollinen palauttamaan LVM:lle liikaa maksetun korvauksen viimeistään, kun sopimuksen päättymisestä on kulunut kuusi (6) kuukautta.

Sopijapuolet tiedostavat, että liikennöintikorvauksen maksaminen edellyttää eduskunnan myöntämää määrärahaa. Jos eduskunnan myöntämä määräraha vähenee siten, ettei se riitä sopimuksessa sovittuun liikennöintikorvauksen maksamiseen, Sopijapuolet käynnistävät Muutoksenhallintamenettelyn. Selvytyden vuoksi todetaan, että VR:n ei edellytetä hoitavan

sopimuksen mukaista liikennettä täysimääräisesti sen jälkeen, kun liikennöintikorvaus laskee, vaan Sopijapuolet tarvittavilta osin yhdessä määrittelevät uudelleen liikennöitävän kokonaisuuden vastaamaan uutta liikennöintikorvausta.

Edellä määritelty liikennöintikorvaus sisältää kaikki palveluvelvoitteet ja hankinnan kohteena olevan liikenteen sopimuksen voimassaoloaikana.

Laskussa tulee erotella arvonlisäveron osuus.

Viivästyskorko on korkolain mukainen.

VR ymmärtää, että LVM:n on toimivaltaisena viranomaisena noudatettava tämän sopimuksen perusteella maksettavassa liikennöintikorvauksessa palvelusopimusasetuksen 1370/2007 ja sen liitteen, sekä kyseisen asetuksen muuttamisesta rautateiden kotimaan henkilöliikenteen avaamisen osalta annetun asetuksen 2016/2338, määräyksiä. VR sitoutuu toimimaan täydessä yhteistyössä lainsäädännön velvoitteiden toteuttamiseksi.

Palvelusopimusasetuksen liitteessä on kuvattu taloudellisen nettovaikutuksen laskelma, jonka tarkoituksena on varmistua siitä, että julkisen palvelun sopimuksen perusteella maksettu korvaus ei muodostu liialliseksi.

Sopijapuolet tiedostavat, että sopimusta tehdään tilanteessa, jossa maailmanlaajuinen Covid-19 pandemia on vähentänyt rautatieliikenteen palveluiden kysyntää merkittävästi, ja kysynnän ennustaminen sopimuskaudelle on poikkeuksellisen haastavaa. Tämän vuoksi Sopijapuolet sopivat, että Sopimuksen erityispiirteiden takia sopimuskauden osalta noudatetaan liikevoittopohjaista tulostattoa. Tulostattona sovelletaan 5%:n liikevoitto-totaso, jonka ylittävältä osalta VR sitoutuu palauttamaan ylimääräisen ostoliikennekorvauksen kuuden kuukauden kuluessa sopimuksen päättymisestä. Selkeyden vuoksi todetaan, että 5%:n liikevoittotason tulostattoa sovelletaan ainoastaan tähän Sopimukseen sen erityispiirteiden takia.

Selkeyden vuoksi todetaan, että edellisen ostoliikennesopimuksen ja velvoitepäätöksen mukaisista palveluvelvoitteista VR laatii niiden voimassaoloajalta erikseen tämän sopimuksen liitteen 3 mukaiset laskelmat vuoden 2020 tilanteen mukaisesti 26.2.2021 mennessä.

Kustannusten ja tulojen huomioimiseen liittyvät periaatteet

Taloudellisen nettovaikutuksen laskennassa huomioitavat kustannukset ja tulot määritellään liitteen 3 mukaisesti.

Tuottojen ja kustannusten sekä liitteessä 3 selvitettyjen tuottojen ja kustannusten kohdistamisperiaatteiden tulee olla jäljitettävissä VR:n tilintar-kastettuun tilinpäätökseen.

6.3 Liikennöintikorvauksen muuttaminen

Liikennöintikorvausta muutetaan sopimuksen voimassa oloajan jälkeen, mikäli liitteessä 1 eritellyn liikenteen suoritteet toteutuvat VR:n aloitteesta tai VR:stä johtuvasta syystä sopimuskauden aikana suunniteltua pienempinä.

VR palauttaa LVM:n liikennöintikorvausta ajamattomien suoritteiden osalta siltä osin, kun ajamaton suorite ylittää kohtuullisena pidettävän tason ja suoritetta ei ole ajettu suoraan VR:stä johtuvasta syystä, eikä korvaavaa kuljetusta asiakkaille ole järjestetty. Kohtuullisena ajamattoman suoritteiden tasona pidetään 1% junakilometristä laskettuna.

Liikennöintikorvausta palautetaan siltä osin, kun VR:lle ei ole muodostunut kustannuksia suoritteiden ajamatta jättämisen takia. Ostoliikennekorvauksen palauttamisen laskennassa käytetään kohdassa 6.2 määriteltyä julkisen tuen parametrejä, eli liikennekorvausta per junakilometri. Koska ajamaton suorite pienentää vain VR:n muuttuvia kustannuksia, ja niitäkin vain osittain, sekä pienentää myös VR:n saamia lipputuloja, ajamattoman suoritteiden osalta liikennöintikorvauksesta palautetaan vain muuttuvien kustannusten osuus, eli 58%.

VR raportoi ajamattomat suoritteet kuukausittain ja mahdollinen liikennöintikorvauksen palautus maksetaan sopimuksen jälkeen kuuden kuukauden kuluessa sopimuksen päättymisestä. Liikennöintikorvausta ei palauteta, mikäli sopimus on kokonaisuudessaan ollut VR:lle tappiollinen.

Selkeyden vuoksi todetaan, että tässä määriteltyjä julkisen tuen parametreja ja palautusmekanismeja sovelletaan tässä muodossa ainoastaan tähän Sopimukseen ja mekanismin toimivuutta tarkastellaan sopimuskauden aikana.

7 Valvonta ja seuranta

7.1 Sopimusvalvontaan liittyvät yhteyshenkilöt ja henkilöiden muutos

LVM:n yhteyshenkilöt:

Johtava asiantuntija Jani von Zansen
Yksikön johtaja Elina Thorström

VR-Yhtymä Oy:n yhteyshenkilöt:

Suunnittelujohtaja Juho Hannukainen
Kehitysjohtaja Antti Tuominen

Yhteyshenkilöiden tehtävänä on valvoa sopimuksen ja siihen liittyvän raportoinnin toteutumista. Yhteyshenkilöiden vaihtumisesta on ilmoitettava toiselle Sopijapuolelle.

7.2 Raportointi

7.2.1 Erilliskirjanpito

VR:n tulee pitää erilliskirjanpitoa tämän sopimuksen mukaisen liikenteen kustannuksista ja tuloista. Erilliskirjanpidossa on huomioitava palvelusopimusasetuksen liitteessä ja komission kulloisessakin tulkintaohjeessa erilliskirjanpidolle asetetut vaatimukset.

VR:n tulee toimittaa LVM:lle 28.2.2022 mennessä tämän sopimuksen mukaisen liikenteen erilliskirjanpitoon perustuva tuloslaskelma. Tuloslaskelma toimitetaan sovitussa aikataulussa, vaikka Sopijapuolet erikseen sopisivat sen myöhemmästä yhteisestä läpikäynnistä.

7.2.2 Taloudellisen nettovaikutuksen laskelma

VR:n on toimitettava LVM:lle sopimuksen päättyessä liitteen 3 mukaisesti sovittu taloudellisen nettovaikutuksen laskelma.

LVM pyrkii lisäämään julkisten varojen käytön läpinäkyvyyttä. Koko sopimus liitteineen on julkinen asiakirja.

7.2.3 VR:n raportti asiakastytyväisyydestä

VR seuraa junaliikenteen asiakastytyväisyyttä NPS (Net Promoter Score) -mittauksen avulla. VR raportoi LVM:lle ostoliikennettä sisältävän junaliikenteen tulokset.

VR kehittää asiakastytyväisyyden mittausta jatkuvasti. VR:llä on oikeus muuttaa käytäntöjä edellyttäen, että tulosten vertailukelpoisuus säilyy sopimuskauden ajan riittävän vertailukelpoisina. VR ilmoittaa raportoinnin yhteydessä mittauksessa tapahtuneissa vertailukelpoisuuteen vaikuttavista vähäistä suuremmista muutoksista.

7.2.4 VR:n raportti turvallisuudesta

VR seuraa junaliikenteen turvallisuutta säännöllisesti. VR raportoi LVM:lle ostoliikennettä koskevat rautatieturvallisuuspoikkeamat. Turvallisuuspoikkeamalla tarkoitetaan onnettomuuksia, työtapaturmia, vaaratilanteita ja turvallisuushavaintoja siten kuin Väylä rataverkon haltijana ne määrittelee. Raportoinnissa noudatetaan muutoinkin Väylän rataverkon haltijana edellyttämiä määrittelytapoja ja tulkintoja.

7.2.5 Muu raportointi

Erilliskirjanpidon tuloslaskelman toimittamisen yhteydessä VR raportoi myös reittikohtaiset tulokset.

LVM:llä on lisäksi oikeus suorittaa kustannuksellaan haluamiaan tämän sopimuksen mukaiseen liikenteeseen ja sen palvelutasoon liittyviä tutkimuksia. VR avustaa tarvittaessa tutkimusten teossa erikseen sovittavalla tavalla.

VR:n palveluiden tuottamiseen liittyen LVM:lle ei saa siirtyä VR:ltä henkilötietoja. Selvyyden vuoksi todetaan myös, että VR:llä on regulatorinen vastuu palveluiden alaan liittyvien henkilötietojen käsittelystä.

7.3 Sopijapuolten yhteistyö sopimusvalvonnassa

Sopijapuolet järjestävät neljännesvuosittain sopimuksen seurantatapauksen. Seurantatapauksen agenda, sisältäen VR:ltä edellytetyt raportit, on seuraava:

- Edellisen kokouksen muistio
- VR:n raportti toteutuneista reittikohtaisista matkustajamääristä neljännesvuosittain
- VR:n raportti liitteessä 2 kuvatuista suorituskykyindikaattoreista kuukausitasolla
- VR:n ostoliikenteen erilliskirjanpitoon perustuva tuloslaskelma neljännesvuosittain
- VR:n raportti asiakastytyväisyydestä (puolivuosittain)
- VR:n raportti turvallisuudesta (puolivuosittain)
- Liikenteessä havaitut (laatu)ongelmat ja kehittämiskohteet, mukaan lukien mahdolliset viranomaisen valvontatoimet ja asiakasvalitukset
- Aikataulurakenteen ja reittien muutostarpeet
- Muut aiemmin sovitut ja seurattavat asiat

Lisäksi Sopijapuolet tapaavat erikseen sopimuksen päättymisen jälkeen, jolloin tehdään yhteenveto sopimuskaudesta ja käsitellään sovittu VR:n toimittama taloudellisen nettovaikutuksen laskelma.

7.4 Auditointi

Jos LVM haluaa tarkastaa VR:n sille toimittamaa erilliskirjanpidon tuloslaskelmaa, taloudellisen nettovaikutuksen laskelmaa tai niiden laatimisessa noudatettuja periaatteita koskevia tietokannoissa olevia yksityiskohtaisempia tietoja, VR on velvollinen esittämään tiedot LVM:n esittämälle ja VR:n hyväksymälle KHT-tilintarkastajalle avustajineen vuosittain.

Tilintarkastajien tehtävä on varmistaa tämän sopimuksen mukaisen liikenteen erilliskirjanpidon oikeellisuus ja sopimuksenmukaisuus sekä VR:n LVM:lle esittämän erilliskirjanpidon tuloslaskelman sekä taloudellisen nettovaikutuksen laskelman oikeellisuus ja sopimuksenmukaisuus ottaen huomioon palvelusopimusasetus ja palvelusopimusasetuksen liitteen erilliskirjanpidolle ja taloudellisen nettovaikutuksen laskemiselle asettamat vaatimukset.

LVM vastaa haluamiensa auditointien kustannuksista. Jos erilliskirjanpidon, siitä laaditun tuloslaskelman tai taloudellisen nettovaikutuksen laskelman todetaan poikkeavan vähäistä suuremmassa määrin sopimuksen ja palvelusopimusasetuksen vaatimuksista, auditoinnin kustannuksista vastaa VR. VR:ltä perittävien auditoinnin kustannusten tulee olla kohtuullisia suhteessa vaadittuun työmäärään, huomioiden sen, että tarkastuksessa mahdollisesti havaittavat epäselvyydet todennäköisesti kasvattavat vaadittavaa työmäärää.

LVM:llä on tämän kohdan 7.4 mukainen auditointioikeus myös sopimuksen päättymisen jälkeen. Auditointiraportti on julkinen asiakirja.

8 Sopimuksen ennenaikainen päättäminen

8.1 Sopimusrikkomus

Kummallakin Sopijapuolella on oikeus päättää sopimus välittömien vaikutuksien, jos toinen Sopijapuoli olennaisesti rikkoo sopimusta eikä korjaa toimintaansa kohtuullisessa ajassa saatuaan toiselta Sopijapuolelta kirjallisen huomautuksen.

9 Sopijapuolten vastuut ja niiden rajoittaminen

9.1 VR:n vahingonkorvausvastuu ja sen rajoittaminen

VR vastaa tässä sopimuksessa ja sen liitteissä asetettujen velvollisuuksiensa täyttämistä ja antamiensa tietojen oikeellisuudesta. VR on velvollinen korvaamaan LVM:lle vahingot, jotka aiheutuvat siitä, että VR on tuottamuksellisesti rikkonut sopimusta tai että sopimus on jouduttu purkamaan johtuen VR:n olennaisesta sopimusrikkomuksesta, jota VR ei ole korjannut kohtuullisessa ajassa, vaikka LVM on siitä VR:ää kirjallisesti huomauttanut.

VR vastaa työnantajana tämän sopimuksen mukaista liikennettä palvelevan henkilökuntansa toiminnasta.

VR ei vastaa välillisistä tai epäsuorista vahingoista, ellei vahinkoa ole aiheutettu törkeällä tuottamuksella tai tahallisesti.

VR vastaa kolmansille tämän sopimuksen mukaista liikennettä harjoittaessaan aiheuttamistaan henkilö- ja esinevahingoista voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti ja pitää voimassa vähintään lainsäädännön edellyttämiä vastuu- ja muita vakuutuksia.

9.2 LVM:n vahingonkorvausvastuu ja sen rajoittaminen

LVM vastaa sopimuksen mukaisten velvollisuuksiensa täyttämistä.

LVM on velvollinen korvaamaan VR:lle vahingot, jotka aiheutuvat siitä, että LVM on tuottamuksellisesti rikkonut sopimusta tai että sopimus on

jouduttu purkamaan johtuen LVM:n olennaisesta sopimusrikkomuksesta, jota LVM ei ole korjannut kohtuullisessa ajassa, vaikka VR on siitä LVM:tä kirjallisesti huomauttanut.

LVM ei vastaa välillisistä tai epäsuorista vahingoista, ellei vahinkoa ole aiheutettu törkeällä tuottamuksella tai tahallisesti.

10 Salassapito

Sopijapuolet sitoutuvat pitämään luottamuksellisena tämän sopimuksen yhteydessä toisiltaan saamansa luottamukselliset tiedot. LVM sitoutuu olemaan käyttämättä VR:n tämän sopimuksen perusteella luovuttamaa taloudellisen nettovaikutuksen laskelmaa tai liitteeseen 3 sisältyviä kustannusten ja tulojen määrittelyä ja kohdentamista koskevia tietoja muuhun kuin tämän Sopimuksen seurannan ja täyttämisen tarkoituksessa ilman VR:n suostumusta.

LVM sitoutuu olemaan käyttämättä VR:n tämän sopimuksen perusteella luovuttamia tietoja VR:ää syrjivässä tarkoituksessa.

LVM:n salassapitovelvollisuuteen sovelletaan lisäksi lakia viranomais toiminnan julkisuudesta (621/1999). Tästä syystä VR:n tulee merkitä kaikkiin LVM:lle toimitettaviin asiakirjoihin selvästi ja yksilöiden ne kohdat, joihin VR:n käsityksen mukaan on sovellettava jotain edellä mainitun lain salassapitosäännöstä ja pyynnöstä perusteltava salassapito-tarve.

11 Ylivoimainen este

Sopijapuoli vapautuu sopimusvelvoitteidensa täyttämisestä tilanteessa, jossa sopimuksen täyttäminen tulee mahdottomaksi tai vaikeutuu olennaisesti ylivoimaisen esteen tai tapahtuman johdosta (*force majeure*), joka on sopijapuolen vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella (esim. lakko, työtaistelutoimenpide, tulipalo, poikkeukselliset luonnonvoimat, sota, liikekannallepano), siksi ajaksi, jonka ylivoimainen este kestää.

12 Sopimuksen siirtäminen

Sopijapuolilla ei ole oikeutta siirtää tätä sopimusta kolmannelle osapuolelle ilman toisen Sopijapuolen kirjallista suostumusta. LVM ei perusteettomasti kieltäydy antamasta suostumusta VR:lle siirtää sopimus VR:n konserniyhtiölle.

13 Sovellettava laki ja erimielisyydet

Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

Tästä sopimuksesta syntyvät erimielisyydet pyritään ensisijaisesti ratkaisemaan Sopijapuolten välisin neuvotteluin. Jos Sopijapuolet eivät pääse

erimielisyydestä neuvotteluratkaisuun kohtuullisessa ajassa, kummallakin Sopijapuolella on oikeus ilmoittaa toiselle Sopijapuolelle neuvottelujen päättymisestä ja saattaa asia Helsingin käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

14 Voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan 1.1.2021 ja on voimassa määräaikaisena 30.6.2021 asti. Sopimusta voidaan kuitenkin jatkaa 31.12.2021 asti (Optiokausi) tämän sopimuksen mukaisin ehdoin LVM:n ilmoituksella. LVM:n tulee ilmoittaa VR:lle mahdollisesta Optiokauden käyttämisestä kirjallisesti viimeistään 31.3.2021 mennessä. Optiokauden voimaantulo edellyttää, että eduskunta on myöntänyt määrärahan.

15 Allekirjoitukset

Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 2020

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Timo Harakka
liikenne- ja viestintäministeri

Elina Thorström
yksikön johtaja, hallitusneuvos

VR-YHTYMÄ OY

Topi Simola
Matkustajaliikenteen johtaja

Antti Tuominen
Matkustajaliikenteen
kehitysjohtaja

LIITE 1 Sopimuksen mukainen liikenne 2021 (aikataulut voimassa 13.12.2020 alkaen)

3.12.2020

Kellonajat ovat alustavia ja vahvistuvat Väyläviraston myöntämän ratakapasiteetin perusteella. Ei sisällä juhlapyhien ja ratatöiden aiheuttamia muutoksia.

Alle 15 min muutokset Väyläviraston myöntämän vuosikapasiteetin mukaisiin aikatauluihin ja muutokset junanumeroihin ovat mahdollisia.

Jos junavuoro kulkee vain osan reittiä, se pysähtyy vain kyseisen osavälin asemilla.

Suoritteet	kilometriä	Kaukoliikenne	Yöjuna	Taajamajuna	Kiskobussit	Yht.
Junakilometrit		2 199 051	1 876 624	6 017 732	1 908 099	12 001 506
Vaunukilometrit		10 039 682	27 141 986	10 944 342	2 586 165	50 712 175

Junan nro	Lähtöasema: Lähtöaika	Määräasema	Tuloaika	Matka (km)	Kulukupäivät	Poikkeukset pysähdyskäyttämiseen tai kulkupäiviin
-----------	-----------------------	------------	----------	------------	--------------	---

Kaukoliikenne**Tampere–Pori**

(pysähdyspaikat: Tampere, Nokia, Karkku, Vammala, Kokemäki, Harjavalta, Pori)

165 Tampere	10:07	Pori	11:39	133	P	
175 Tampere	16:15	Pori	17:47	133	L	
178 Pori	12:05	Tampere	13:51	133	P	
186 Pori	18:15	Tampere	19:45	133	L	
460 Pori	5:20	Tampere	6:50	133	M-L	
461 Tampere	8:07	Pori	9:37	133	M-L	
462 Pori	6:15	Tampere	7:45	133	M-L	Kulussa 18.1.2021 alkaen
464 Pori	10:05	Tampere	11:37	133	M-S	
465 Tampere	12:15	Pori	13:47	133	M-S	
466 Pori	7:15	Tampere	8:50	133	M-S	
467 Tampere	14:15	Pori	15:47	133	M-P	
468 Pori	14:15	Tampere	15:45	133	M-S	
469 Tampere	16:15	Pori	17:47	133	M-P, S	
470 Pori	16:15	Tampere	17:47	133	M-P	
471 Tampere	18:15	Pori	19:47	133	M-S	
472 Pori	18:15	Tampere	19:45	133	M-P, S	
473 Tampere	20:07	Pori	21:37	133	M-P, S	
475 Tampere	22:07	Pori	23:37	133	M-S	17.1.2021 asti L, 18.1.2021 alkaen M-S
476 Pori	8:15	Tampere	9:51	133	M-P	
477 Tampere	6:03	Pori	7:48	133	M-P	

Kuopio–Kajaani–Oulu–Rovaniemi

(pysähdyspaikat: Kuopio, Siilinjärvi, Lapinlahti, Iisalmi, Sukeva, Kajaani, Kontiomäki, Paltamo, Vaala, Utajärvi, Muhos, Oulu, Kemi, Tervola, Muurola, Rovaniemi)

22 Rovaniemi	5:27	Oulu	7:45	218	M-L	
23 Oulu	14:27	Rovaniemi	16:46	218	M-S	
24 Rovaniemi	9:34	Oulu	11:50	218	M-S	
37 Oulu	20:20	Rovaniemi	22:45	218	M-P, S	
62 Kajaani	3:40	Kuopio	5:28	168	M-L	
65 Kajaani	17:36	Oulu	19:56	191	M-S	
66 Oulu	7:10	Kajaani	9:17	191	M-L	
66 Kajaani	9:23	Kuopio	11:11	168	M-S	
67 Kuopio	18:38	Kajaani	20:32	168	M-S	
67 Kajaani	21:08	Oulu	23:21	191	M-P, S	
70 Oulu	12:24	Kajaani	14:30	191	M-S	
73 Kuopio	23:29	Kajaani	1:22	168	M-P, S	
413 Oulu	18:00	Rovaniemi	20:23	218	M-P, S	
415 Oulu	20:20	Rovaniemi	22:45	218	L	
416 Rovaniemi	13:10	Oulu	15:43	218	M-S	
710 Rovaniemi	15:35	Kuopio	22:24	577	M-S	Vaihdollinen Oulussa osana kulkupäivistä
711 Kuopio	7:19	Rovaniemi	14:45	577	M-S	
713 Kuopio	12:39	Oulu	16:37	359	P, S	
716 Oulu	10:03	Kuopio	14:07	359	P, S	

Yöjunaliikenne**Yöjunat Helsinki–Kolari/Rovaniemi/Kemijärvi**

(pysähdyspaikat vaihtelevat vuoroittain)

Yöjunavuorojen suunniteltujen kulkupäivien lukumäärät vuonna 2021

262 Kolari	15:00	Helsinki	7:02	994	sesonkijuna (suunniteltuja kulkupäiviä 22)
263 Helsinki	18:14	Kolari	8:44	994	sesonkijuna (suunniteltuja kulkupäiviä 22)
264 Rovaniemi	16:46	Pasila autojuna-	7:04	896	sesonkijuna (suunniteltuja kulkupäiviä 20)
265 Helsinki	18:49	Kemijärvi	8:50	985	M-S, paitsi touko-marraskuussa 3-7 vuoroa/vko (suunniteltuja kulkupäiviä vähintään 285)
266 Rovaniemi	17:45	Helsinki	6:27	900	M-S (suunniteltuja kulkupäiviä 364)
267 Pasila autot	21:51	Rovaniemi	9:34	896	sesonkijuna (suunniteltuja kulkupäiviä 20)
269 Helsinki	20:28	Kolari	10:43	994	tammii-maaliskuussa päivittäin, muuten 1-7 vuoroa/vko (suunniteltuja kulkupäiviä väh. 232)
270 Kolari	18:08	Helsinki	8:35	994	korvaa junaan 276 tiettyinä päivinä ratatoista johtuen (suunniteltuja kulkupäiviä 8)
272 Kolari	18:08	Helsinki	9:45	994	junan 269 paluuvuoro, kun paluupäivä on ma, ti, ke tai to (suunniteltuja kulkupäiviä väh. 114)
273 Helsinki	23:13	Rovaniemi	11:13	900	M-S (suunniteltuja kulkupäiviä 364)
274 Kemijärvi	19:15	Helsinki	9:15	985	M-S, paitsi touko-marraskuussa 3-7 vuoroa/vko (suunniteltuja kulkupäiviä väh. 285)
276 Kolari	19:42	Helsinki	10:45	994	junan 269 paluuvuoro, kun paluupäivä on pe, la tai su (suunniteltuja kulkupäiviä väh. 107)

Yöjunat Turku–Tampere (pysähdyspaikat: Turku, Loimaa, Humpplila, Toijala, Tampere)

904 Tampere	5:50	Turku	7:33	170	M-S
933 Turku	21:00	Tampere	22:47	170	M-S

Taajamajunaliikenne**"M" Toijala–Tampere–Nokia**

(pysähdyspaikat: Toijala, Viiala, Lempäälä, Tampere, Nokia)

9981 Tampere	5:38	Nokia	5:53	17	M-P
9982 Nokia	6:00	Tampere	6:15	17	M-P
9983 Tampere	6:46	Nokia	7:03	17	M-P
9984 Nokia	7:10	Tampere	7:25	17	M-P
9985 Tampere	7:35	Nokia	7:50	17	M-P
9986 Nokia	8:00	Toijala	8:43	56	M-P
9987 Toijala	8:50	Tampere	9:19	40	M-P
9990 Tampere	15:30	Toijala	15:57	40	M-P
9991 Tampere	15:35	Nokia	15:50	17	M-P

9993	Toijala	16:04	Nokia	16:50	56	M-P
9992	Nokia	16:10	Tampere	16:25	17	M-P
9994	Nokia	17:10	Tampere	17:25	17	M-P
9995	Tampere	17:35	Nokia	17:50	17	M-P
9996	Nokia	18:10	Tampere	18:25	17	M-P
9997	Tampere	18:35	Nokia	18:50	17	M-P
9998	Nokia	19:10	Tampere	19:25	17	M-P

"R" Helsinki-Riihimäki-Tampere

(pysähdyspaikat: Helsinki, Pasila, Tikkurila, Kerava, Ainola, Järvenpää, Saunakallio, Jokela, Hyvinkää, Riihimäki, Ryttylä, Turenki, Hämeenlinna, Parola, Iittala, Toijala, Viala, Lempäälä, Tampere)

9741	Helsinki	0:40	Riihimäki	1:38	71	M-P
9732	Riihimäki	23:25	Helsinki	0:19	71	M-S
9737	Helsinki	23:40	Riihimäki	0:38	71	M-S
9733	Helsinki	22:40	Tampere	0:53	187	M-S
9734	Tampere	23:07	Helsinki	1:19	187	M-S
9743	Helsinki	0:40	Hämeenlinna	2:02	107	L-S
9619	Helsinki	4:20	Riihimäki	5:15	71	M-P
9621	Helsinki	4:50	Riihimäki	5:45	71	M-P
9610	Riihimäki	4:55	Helsinki	5:49	71	M-P
9618	Riihimäki	5:25	Helsinki	6:19	71	M-P
9625	Helsinki	5:30	Riihimäki	6:25	71	M-L
9623	Riihimäki	5:20	Tampere	6:39	116	M-P
9620	Riihimäki	5:55	Helsinki	6:49	71	M-S
9629	Helsinki	6:10	Riihimäki	7:05	71	M-S
9622	Riihimäki	6:19	Helsinki	7:19	71	M-P
9631	Helsinki	6:40	Riihimäki	7:35	71	M-P
9627	Riihimäki	6:32	Tampere	7:41	116	M-P
9602	Tampere	6:37	Riihimäki	7:46	116	M-P
9628	Riihimäki	6:55	Helsinki	7:49	71	M-S
9615	Riihimäki	6:32	Tampere	7:51	116	L
9630	Riihimäki	7:01	Helsinki	8:01	71	M-P
9635	Helsinki	7:10	Riihimäki	8:05	71	M-S
9632	Riihimäki	7:25	Helsinki	8:19	71	M-P
9634	Riihimäki	7:31	Helsinki	8:31	71	M-P
9606	Tampere	7:30	Riihimäki	8:46	116	M-P
9636	Riihimäki	7:55	Helsinki	8:49	71	M-S
9641	Helsinki	8:10	Riihimäki	9:05	71	M-S
9638	Riihimäki	8:25	Helsinki	9:19	71	M-L
9645	Helsinki	8:40	Riihimäki	9:35	71	M-L
9637	Riihimäki	8:20	Tampere	9:39	116	S
9639	Helsinki	7:40	Tampere	9:46	187	M-L
9640	Riihimäki	8:55	Helsinki	9:49	71	M-S
9649	Helsinki	9:10	Riihimäki	10:05	71	M-S
9642	Riihimäki	9:25	Helsinki	10:19	71	M-S
9644	Riihimäki	9:55	Helsinki	10:49	71	S
9646	Tampere	8:37	Helsinki	10:49	187	M-L
9655	Helsinki	10:10	Riihimäki	11:05	71	M-S
9650	Riihimäki	10:25	Helsinki	11:19	71	M-S
9659	Helsinki	10:40	Riihimäki	11:35	71	M-S
9652	Riihimäki	10:55	Helsinki	11:49	71	M-S
9651	Helsinki	9:40	Tampere	11:53	187	M-S
9656	Tampere	10:04	Helsinki	12:19	187	M-S
9665	Helsinki	11:40	Riihimäki	12:35	71	M-S
9664	Tampere	11:30	Riihimäki	12:46	116	M-S
9660	Riihimäki	11:55	Helsinki	12:49	71	M-S
9669	Helsinki	12:10	Riihimäki	13:05	71	M-S
9662	Riihimäki	12:25	Helsinki	13:19	71	M-S
9661	Helsinki	11:10	Tampere	13:23	187	M-S
9671	Helsinki	12:40	Riihimäki	13:35	71	M-S
9666	Riihimäki	12:55	Helsinki	13:49	71	M-S
9670	Riihimäki	13:25	Helsinki	14:19	71	M-S
9663	Riihimäki	13:14	Tampere	14:33	116	M-P
9679	Helsinki	13:40	Riihimäki	14:35	71	M-S
9672	Riihimäki	13:55	Helsinki	14:49	71	M-S
9681	Helsinki	14:10	Riihimäki	15:05	71	M-S
9676	Tampere	13:07	Helsinki	15:19	187	M-S
9675	Helsinki	13:10	Tampere	15:23	187	M-S
9685	Helsinki	14:40	Riihimäki	15:35	71	M-S
9680	Riihimäki	14:55	Helsinki	15:49	71	M-S
9682	Riihimäki	15:25	Helsinki	16:19	71	M-S
9689	Helsinki	15:30	Riihimäki	16:25	71	M-P
9691	Helsinki	15:40	Riihimäki	16:35	71	L-S
9686	Tampere	14:37	Helsinki	16:49	187	M-S
9695	Helsinki	15:58	Riihimäki	17:01	71	M-P
9697	Helsinki	16:10	Riihimäki	17:05	71	M-S
9690	Riihimäki	16:25	Helsinki	17:19	71	M-S
9687	Helsinki	15:10	Tampere	17:23	187	M-S
9699	Helsinki	16:30	Riihimäki	17:33	71	M-P
9701	Helsinki	16:40	Riihimäki	17:35	71	L-S
9703	Helsinki	16:45	Riihimäki	17:45	71	M-P
9692	Riihimäki	16:55	Helsinki	17:49	71	M-S
9696	Riihimäki	17:25	Helsinki	18:19	71	M-S
9707	Helsinki	17:40	Riihimäki	18:35	71	M-S
9700	Tampere	16:37	Helsinki	18:49	187	M-S
9709	Helsinki	18:10	Riihimäki	19:05	71	M-S
9702	Riihimäki	18:25	Helsinki	19:19	71	M-S
9705	Helsinki	17:10	Tampere	19:23	187	M-S
9706	Tampere	17:37	Helsinki	19:49	187	M-S
9715	Helsinki	19:10	Riihimäki	20:05	71	M-S
9710	Riihimäki	19:25	Helsinki	20:19	71	M-S
9719	Helsinki	19:40	Riihimäki	20:35	71	M-S
9712	Riihimäki	19:55	Helsinki	20:49	71	M-S
9711	Helsinki	18:40	Tampere	20:53	187	M-S
9721	Helsinki	20:10	Riihimäki	21:05	71	M-S
9716	Riihimäki	20:25	Helsinki	21:19	71	M-S
9720	Tampere	19:37	Helsinki	21:49	187	M-S
9727	Helsinki	21:10	Riihimäki	22:05	71	M-S

9724	Riihimäki	21:25	Helsinki	22:19	71	M-S
9729	Helsinki	21:40	Riihimäki	22:35	71	M-S
9726	Riihimäki	21:55	Helsinki	22:49	71	M-S
9725	Helsinki	20:40	Tampere	22:53	187	M-S
9731	Helsinki	22:10	Riihimäki	23:05	71	M-S
9728	Tampere	21:07	Helsinki	23:19	187	M-S

"D" Helsinki–Riihimäki–Hämeenlinna

(pysähdyspaikat: Helsinki, Pasila, Tikkurila, Kerava, Järvenpää, Hyvinkää, Riihimäki, Ryttylä, Turenki, Hämeenlinna)

9626	Hämeenlinn	6:17	Helsinki	7:30	107	M-P
9693	Helsinki	15:50	Hämeenlinna	17:04	107	M-P

"T" Helsinki–Riihimäki

(pysähdyspaikat: Helsinki, Pasila, Käpylä, Oulunkylä, Pukinmäki, Malmi, Tapanila, Puistola, Tikkurila, Hiekkaharju, Koivukylä, Rekola,

9745	Helsinki	1:51	Riihimäki	3:10	71	M-S
9747	Helsinki	2:51	Riihimäki	4:10	71	L-S
9751	Helsinki	4:21	Riihimäki	5:40	71	L-S
9736	Riihimäki	0:56	Helsinki	2:09	71	L-S
9738	Riihimäki	1:56	Helsinki	3:09	71	L-S
9612	Riihimäki	2:56	Helsinki	4:09	71	M-P
9614	Riihimäki	3:53	Helsinki	5:09	71	M-S
9616	Riihimäki	4:56	Helsinki	6:09	71	L-S

"Z" Helsinki–Lahti–Kouvola

(pysähdyspaikat: Helsinki, Pasila, Tikkurila, Kerava, Haarajoki, Mäntsälä, Henna, Lahti, Villähde, Nastola, Uusikylä, Kausala, Korja, Kouvola)

9881	Helsinki	0:02	Kouvola	1:47	165	M-S
9880	Lahti	0:29	Helsinki	1:34	104	L-S
9885	Helsinki	1:30	Lahti	2:35	104	L-S
9804	Kouvola	4:57	Helsinki	6:34	165	M-P
9806	Kouvola	5:27	Helsinki	7:25	165	M-P
9808	Lahti	6:19	Helsinki	7:24	104	L-S
230	Kouvola	6:27	Helsinki	8:25	165	M-P
9815	Helsinki	6:30	Lahti	7:35	104	M-S
9810	Lahti	7:19	Helsinki	8:24	104	L-S
9819	Helsinki	7:30	Lahti	8:35	104	M-S
9816	Lahti	7:57	Helsinki	9:02	104	M-S
9823	Helsinki	8:35	Lahti	9:40	104	M-S
9820	Lahti	9:19	Helsinki	10:24	104	M-S
9827	Helsinki	9:35	Lahti	10:40	104	M-S
9824	Lahti	10:19	Helsinki	11:24	104	M-S
9831	Helsinki	10:35	Lahti	11:40	104	M-S
9828	Lahti	11:19	Helsinki	12:24	104	M-S
9835	Helsinki	11:35	Lahti	12:40	104	M-S
9832	Lahti	12:19	Helsinki	13:24	104	M-S
9839	Helsinki	12:35	Lahti	13:40	104	M-S
9836	Lahti	13:19	Helsinki	14:24	104	M-S
9842	Kouvola	13:30	Helsinki	15:24	165	L-S
9843	Helsinki	13:35	Lahti	14:40	104	M-S
9840	Lahti	14:19	Helsinki	15:24	104	M-P
9847	Helsinki	14:35	Lahti	15:40	104	M-S
9844	Lahti	15:19	Helsinki	16:24	104	M-S
9849	Helsinki	15:35	Kouvola	17:31	165	M-P
9851	Helsinki	15:35	Lahti	16:40	104	L-S
9848	Lahti	16:19	Helsinki	17:24	104	M-S
9855	Helsinki	16:35	Lahti	17:40	104	L-S
235	Helsinki	16:35	Kouvola	18:31	165	M-P
9852	Lahti	17:19	Helsinki	18:24	104	M-S
9859	Helsinki	17:35	Lahti	18:40	104	M-S
9856	Lahti	18:19	Helsinki	19:24	104	M-S
9863	Helsinki	18:35	Lahti	19:40	104	M-S
9860	Lahti	19:19	Helsinki	20:24	104	M-S
9867	Helsinki	19:35	Lahti	20:40	104	M-S
9864	Lahti	20:19	Helsinki	21:24	104	M-S
9871	Helsinki	20:35	Lahti	21:40	104	M-S
9868	Lahti	21:19	Helsinki	22:24	104	M-S
9875	Helsinki	21:35	Lahti	22:40	104	M-S
9872	Lahti	22:19	Helsinki	23:24	104	M-S
9879	Helsinki	23:02	Lahti	0:07	104	M-S
9876	Lahti	23:19	Helsinki	0:24	104	M-S

Ei pysähdy Kouvola–Lahti-välisemillä.

Lahti–Kouvola

(pysähdyspaikat: Lahti, Villähde, Nastola, Uusikylä, Kausala, Korja, Kouvola)

321	Lahti	7:11	Kouvola	7:54	61	M-P
322	Kouvola	7:44	Lahti	8:34	61	M-L
323	Lahti	9:46	Kouvola	10:29	61	M-L
324	Kouvola	10:30	Lahti	11:13	61	M-S
325	Lahti	12:46	Kouvola	13:29	61	M-S
326	Kouvola	13:17	Lahti	14:00	61	M-P
327	Lahti	15:00	Kouvola	15:46	61	M-P
328	Kouvola	16:09	Lahti	16:52	61	M-S
330	Kouvola	18:02	Lahti	18:45	61	M-P
331	Lahti	19:30	Kouvola	20:19	61	M-S

17.1.2021 asti L, 18.1.2021 alkaen M-L
17.1.2021 asti M-P, 18.1.2021 alkaen M-S
17.1.2021 asti M-P, 18.1.2021 alkaen M-S
Kulussa 18.1.2021 alkaen

Kouvola–Kotkan satama

(pysähdyspaikat: Kouvola, Myllykoski, Inkeroinen, Tavastila, Kymi, Kymnlinna, Paimenportti, Kotka, Kotkan satama)

321	Kouvola	8:00	Kotkan satama	8:47	54	M-P	
322	Kotkan sata	6:54	Kouvola	7:42	54	M-L	
327	Kouvola	16:18	Kotkan satama	17:05	54	M-P	
328	Kotkan sata	15:13	Kouvola	16:01	54	M-S	
330	Kotkan sata	17:12	Kouvola	18:00	54	M-P	
331	Kouvola	20:37	Kotkan satama	21:24	54	M-S	
351	Kouvola	6:00	Kotkan satama	6:47	54	M-L	
353	Kouvola	6:53	Kotkan satama	7:40	54	M-S	
354	Kotkan sata	7:52	Kouvola	8:40	54	M-S	
355	Kouvola	8:00	Kotkan satama	8:47	54	L-S	Kulussa 18.1.2021 alkaen
356	Kotkan sata	8:55	Kouvola	9:43	54	M-S	17.1.2021 asti M-P, 18.1.2021 alkaen M-S
357	Kouvola	9:00	Kotkan satama	9:47	54	M-S	Kulussa 18.1.2021 alkaen
358	Kotkan sata	12:00	Kouvola	12:48	54	M-S	Kulussa 18.1.2021 alkaen
359	Kouvola	12:00	Kotkan satama	12:47	54	M-S	
361	Kouvola	15:27	Kotkan satama	16:14	54	M-S	
362	Kotkan sata	16:21	Kouvola	17:09	54	M-S	
363	Kouvola	16:18	Kotkan satama	17:05	54	L-S	
364	Kotkan sata	17:12	Kouvola	18:00	54	L-S	
365	Kouvola	17:18	Kotkan satama	18:05	54	M-S	
366	Kotkan sata	20:33	Kouvola	21:21	54	M-S	
368	Kotkan sata	22:15	Kouvola	23:03	54	M-S	

"G" Riihimäki-Lahti

(pysähdyspaikat: Riihimäki, Hikiä, Oitti, Mommila, Lappila, Järvelä, Herrala, Lahti)

9904	Lahti	5:44	Riihimäki	6:26	59	M-L	
9909	Riihimäki	6:13	Lahti	6:56	59	M-L	
9913	Riihimäki	7:00	Lahti	7:43	59	M-L	
9912	Lahti	7:04	Riihimäki	7:46	59	M-L	
9916	Lahti	8:04	Riihimäki	8:46	59	M-S	
9917	Riihimäki	8:13	Lahti	8:56	59	M-S	
9920	Lahti	9:04	Riihimäki	9:46	59	M-S	
9921	Riihimäki	9:13	Lahti	9:56	59	M-S	
9924	Lahti	10:04	Riihimäki	10:46	59	M-S	
9925	Riihimäki	10:13	Lahti	10:56	59	M-S	
9928	Lahti	11:04	Riihimäki	11:46	59	M-S	
9929	Riihimäki	11:13	Lahti	11:56	59	M-S	
9932	Lahti	12:04	Riihimäki	12:46	59	M-S	
9933	Riihimäki	12:13	Lahti	12:56	59	M-S	
9936	Lahti	13:04	Riihimäki	13:46	59	M-S	
9937	Riihimäki	13:13	Lahti	13:56	59	M-S	
9940	Lahti	14:04	Riihimäki	14:46	59	M-S	
9941	Riihimäki	14:13	Lahti	14:56	59	M-S	
9944	Lahti	15:04	Riihimäki	15:46	59	M-S	
9945	Riihimäki	15:13	Lahti	15:56	59	M-S	
9948	Lahti	16:04	Riihimäki	16:46	59	M-S	
9949	Riihimäki	16:13	Lahti	16:56	59	L-S	
9951	Riihimäki	16:13	Lahti	16:56	59	M-P	
9952	Lahti	17:04	Riihimäki	17:46	59	M-S	
9953	Riihimäki	17:13	Lahti	17:56	59	M-S	
9956	Lahti	18:04	Riihimäki	18:46	59	M-S	
9957	Riihimäki	18:13	Lahti	18:56	59	M-S	
9960	Lahti	19:04	Riihimäki	19:46	59	M-S	
9961	Riihimäki	19:13	Lahti	19:56	59	M-S	
9964	Lahti	20:04	Riihimäki	20:46	59	M-S	
9969	Riihimäki	21:13	Lahti	21:56	59	M-S	
9972	Lahti	22:04	Riihimäki	22:46	59	M-S	
9973	Riihimäki	22:13	Lahti	22:56	59	M-S	

Kiskobussiikenne

Tampere-Keuruu-Jyväskylä

(pysähdyspaikat: Tampere, Orivesi, Orivesi keskusta, Juupajoki, Vilppula, Kolho, Haapamäki, Keuruu, Petäjävesi, Jyväskylä)

420	Jyväskylä	5:05	Tampere	7:40	190	M-L	
421	Tampere	8:06	Keuruu	9:47	129	M-L	
422	Jyväskylä	8:05	Tampere	10:40	190	S	
423	Tampere	12:06	Keuruu	13:47	129	M-S	
424	Keuruu	9:57	Tampere	11:40	129	M-L	
426	Keuruu	13:57	Tampere	15:40	129	M-S	
427	Tampere	16:16	Keuruu	17:57	129	M-S	
428	Keuruu	18:09	Tampere	19:55	129	M-S	
429	Tampere	22:07	Jyväskylä	0:39	190	M-S	

Jyväskylä-Ähtäri-Seinäjoki

(pysähdyspaikat: Jyväskylä, Petäjävesi, Keuruu, Haapamäki, Pihlajavesi, Myllymäki, Eläinpuisto-Zoo, Ähtäri, Tuuri, Alavus, Seinäjoki)

480	Seinäjoki	5:25	Ähtäri	6:19	72	M-P	
481	Jyväskylä	12:23	Seinäjoki	15:02	195	M-S	
482	Seinäjoki	9:30	Jyväskylä	12:08	195	M-S	
485	Jyväskylä	19:47	Seinäjoki	22:27	195	M-S	
486	Seinäjoki	16:52	Jyväskylä	19:32	195	M-S	
487	Ähtäri	0:13	Seinäjoki	1:07	72	M, L	
488	Seinäjoki	23:12	Ähtäri	0:06	72	P, S	
489	Ähtäri	6:35	Seinäjoki	7:29	72	M-P	

Karjaa-Hanko

Vuorot ajetaan linja-autoilla Väyläviraston radan sähköistystöistä lähtien (arviolta 06/2021 alkaen)

(pysähdyspaikat: Karjaa, Dragsvik, Tammisaari, Skogby, Lappohja, Santala, Hanko-Pohjoinen, Hanko)

381	Hanko	6:30	Karjaa	7:10	49	M-P
382	Karjaa	7:33	Hanko	8:14	49	M-P
383	Hanko	8:40	Karjaa	9:20	49	M-S
384	Karjaa	9:39	Hanko	10:19	49	M-S
385	Hanko	11:40	Karjaa	12:20	49	M-S
386	Karjaa	12:39	Hanko	13:19	49	M-S
387	Hanko	13:40	Karjaa	14:20	49	M-S
388	Karjaa	14:39	Hanko	15:19	49	M-S
389	Hanko	15:35	Karjaa	16:15	49	M-S
390	Karjaa	16:39	Hanko	17:19	49	M-S
391	Hanko	17:40	Karjaa	18:20	49	M-S
392	Karjaa	18:39	Hanko	19:19	49	M-S
393	Hanko	20:40	Karjaa	21:20	49	M-S
394	Karjaa	21:39	Hanko	22:19	49	M-S

Iisalmi-Ylivieska

(pysähdyspaikat: Iisalmi, Runni, Kiuruvesi, Pyhäsalmi, Haapajärvi, Nivala, Ylivieska)

491	Iisalmi	8:30	Ylivieska	10:13	154	M-L
494	Ylivieska	13:37	Iisalmi	15:18	154	M-S
495	Iisalmi	16:45	Ylivieska	18:24	154	M-S
496	Ylivieska	19:12	Iisalmi	20:55	154	M-P, S

Pieksämäki-Joensuu

(pysähdyspaikat Pieksämäki, Varkaus, Heinävesi, Vihtari, Viinijärvi, Joensuu)

720	Joensuu	6:08	Pieksämäki	8:20	182	M-S
723	Pieksämäki	11:42	Joensuu	13:53	182	M-S
724	Joensuu	15:40	Pieksämäki	17:52	182	M-S
727	Pieksämäki	18:07	Joensuu	20:18	182	L
729	Pieksämäki	20:39	Joensuu	22:45	182	M-P, S

Parikkala-Savonlinna

(pysähdyspaikat: Parikkala, Punkaharju, Lusto, Retretti, Kerimäki, Pääskylähti, Savonlinna)

740	Savonlinna	5:13	Parikkala	6:06	58	M, L
741	Parikkala	7:30	Savonlinna	8:23	58	M-L
742	Savonlinna	9:19	Parikkala	10:12	58	M-S
743	Parikkala	10:26	Savonlinna	11:19	58	M-S
744	Savonlinna	12:30	Parikkala	13:23	58	M-S
745	Parikkala	13:37	Savonlinna	14:30	58	M-S
746	Savonlinna	15:30	Parikkala	16:23	58	M-S
747	Parikkala	16:37	Savonlinna	17:30	58	M-S
748	Savonlinna	18:37	Parikkala	19:30	58	M-S
749	Parikkala	19:44	Savonlinna	20:37	58	M-P, S
750	Savonlinna	21:03	Parikkala	21:51	58	M-P, S
751	Parikkala	22:02	Savonlinna	22:55	58	M-S
752	Savonlinna	6:22	Parikkala	7:15	58	Ti-P

Ei pysähdy Kerimäellä, Retretissä ja Lustossa.

Joensuu-Nurmes

(pysähdyspaikat: Joensuu, Eno, Uimaharju, Vuonisaari, Lieksa, Kylänlahti, Höljäkkä, Kohtavaara, Nurmes)

760	Nurmes	6:35	Joensuu	8:50	160	M-S
761	Joensuu	11:54	Nurmes	14:00	160	M-S
762	Nurmes	15:40	Joensuu	17:45	160	M-S
763	Joensuu	18:00	Nurmes	20:06	160	M-S

LIITE 2 Suorituskykyindikaattorit

- Sovittujen vuorojen toteutuminen kuukausitasolla riippumatta aiheuttajasta

VR raportoi perutut vuorot lähi- ja kaukoliikenteessä kuukausittain.
VR raportoi poikkeavalla kalustolla liikennöidyt vuorot, kuten sovittu kohdassa 5.3.

- Täsmällisyys kuukausitasolla riippumatta aiheuttajasta

VR raportoi liikenteen täsmällisyyden Väyläviraston täsmällisyyden seurantaan perustuen.

Sopimuksen allekirjoitushetkellä kaukoliikenteen junan katsotaan olevan täsmällinen, jos se on enintään 5 min (5 min 29 s) aikataulustaan myöhässä. Henkilölähiliikenteen junan katsotaan olevan täsmällinen, jos se on alle 3 min (3 min 29 s) aikataulustaan myöhässä.

LIITE 3 Taloudellisen nettovaikutuksen laskelma, sopimuksen alaisesta liikenteestä aiheutuvat kustannukset ja tuotot

Taloudellisen nettovaikutuksen laskelma sopimus- ja optiokaudelle

Ostoliikennesopimuksen 1.1.2021-30.06.2021 mukainen taloudellinen laskelma

Palveluvelvoitteet ja ennustetut matkamäärät	
Junakilometrit	6 024 547
Matkat	2 882 811
Kustannukset ja tuotot	
Kustannukset	
Muuttuvat kustannukset	-39 242 794
Kiinteät kustannukset	-16 337 633
Poistot	-11 961 120
Tarjonnan ja palveluvelvoitteiden kustannukset	-67 541 548
Tulot ja liikennöintikorvaus	
Lipputulot ja muut tuotot yhteensä	38 531 689
Tulos ilman LVM-ostoliikenne-rahaitusta	-29 009 859
LVM-liikennöintikorvaus	27 797 111
Liikevoitto	-1 212 748
Liikevoitto-%	-3,1 %

Ostoliikennesopimuksen optiokauden 1.7.2021-31.12.2021 mukainen taloudellinen laskelma

Palveluvelvoitteet ja ennustetut matkamäärät	
Junakilometrit	5 976 959
Matkat	3 610 690
Kustannukset ja tuotot	
Kustannukset	
Muuttuvat kustannukset	-37 339 360
Kiinteät kustannukset	-15 643 600
Poistot	-12 052 249
Tarjonnan ja palveluvelvoitteiden kustannukset	-65 035 208
Tulot ja liikennöintikorvaus	
Lipputulot ja muut tuotot yhteensä	42 651 105
Tulos ilman LVM-ostoliikenne-rahaitusta	-22 384 103
LVM-liikennöintikorvaus	21 448 343
Liikevoitto	-935 760
Liikevoitto-%	-2,2 %

Ostoliikennesopimuksen 1.1.2021-31.12.2021 mukainen taloudellinen laskelma

Palveluvelvoitteet ja ennustetut matkamäärät	
Junakilometrit	12 001 506
Matkat	6 493 502
Kustannukset ja tuotot	
Kustannukset	
Muuttuvat kustannukset	-76 582 154
Kiinteät kustannukset	-31 981 233
Poistot	-24 013 370
	-132 576 756
Tarjonnan ja palveluvelvoitteiden kustannukset	
Tulot ja liikennöintikorvaus	
Lipputulot ja muut tuotot yhteensä	81 182 794
	-51 393 962
Tulos ilman LVM-ostoliikenne-rahaitusta	
LVM-liikennöintikorvaus	49 245 454
Liikevoitto	-2 148 508
Liikevoitto-%	-2,6 %

Tuottojen ja kustannusten kohdistamisperiaatteet

Tuottojen ja kustannusten kohdistaminen sopimuksen mukaiseen liikenteeseen tapahtuu VR:n käyttämän kannattavuuslaskentamallin mukaisesti. Kustannukset allokoidaan ns. standard costing -periaatteiden mukaisesti eli kustannukset allokoidaan suoraan objekteille kustannusajurien mukaisesti kustannuslajikohtaisesti määriteltyjen allokointiperiaatteiden mukaisesti. Kustannukset ja tuotot ovat kirjanpidon mukaisia ja ne täsmäytetään kirjanpidon kanssa aina laskennan yhteydessä. Laskennan periaatteet ja vastaavuus kirjanpidon kanssa on auditoitu BDO:n toimesta v. 2019.

Tuotot ja kustannukset allokoidaan kustannusryhmältä kustannusobjekteille sopimuksittain kohdistusajurien avulla. Kustannusryhmällä tarkoitetaan kirjanpidossa käytettyjä tuloslaskelman eriä, esim. veturinkuljettajat, konduktöörit, energia, ratamaksut, IT-kustannukset jne. Kustannusobjektilla tarkoitetaan kustannusten kohdistamiseen käytettävää yksilöityä kohdetta, joka kuuluu johonkin ennalta määriteltyyn sopimukseen tai palvelukokonaisuuteen.

- Kaukoliikenteessä kustannusobjektit muodostetaan junan tyyppillä (IC, S, H, AE), junanumerolla, viikonpäivällä ja osavälillä sekä kalustoon sidottujen kustannusten osalta kalustotyyppillä.
- Lähiliikenteessä kustannusobjektit muodostetaan linjatunnuksella, junanumerolla, viikonpäivällä sekä kalustolajilla.

Tuotot ja kustannukset kohdistetaan kustannusobjektille käyttäen seuraavan sivun taulukossa määriteltyjä kohdistusajureita, joita ovat mm. junakilometrit, junahenkilökuntatunnit, litterakilometrit (kaukoliikenne), junayksikkökilometrit (lähiliikenne), bruttotonnikilometrit, junankuljettajatunnit sekä litteratunnit.

- Esimerkiksi veturinkuljettajista aiheutuneet kustannukset kohdistetaan veturinkuljettajien työtuntien (junankuljettajatunnit) ja konduktööreistä aiheutuneet kustannukset kohdistetaan konduktöörien työtuntien (junahenkilökuntatuntien) suhteessa.

Alla oleva taulukko kuvaa tilannetta sopimuksen allekirjoitushetkellä ja sen sisältöön voi tulla muutoksia sopimuskauden aikana. Mahdolliset muutokset eivät kuitenkaan muuta kannattavuuslaskentaan käytettäviä periaatteita. Mikäli kohdistusperiaate-sarakkeessa on esitetty kaksi eri periaatetta, on näistä ensimmäinen kaukoliikenteen ja toinen lähiliikenteen.

Tuloslaskelman erä	Kohdistusperiaate
TUOTOT	
Lipunmyynti	Kaukoliikenteessä kohdistetaan myytyjen lippujen perusteella
LVM-sopimustuotot	Kohdistetaan LVM:n kanssa sovittujen parametrien mukaisesti
Muut tuotot	Junakilometrit / Junayksikkökilometrit
KUSTANNUKSET	
Ratamaksu ja ratavero	Bruttotonnikilometrit
Junahenkilökunta	Junahenkilökuntatunnit
Veturinkuljettajat	Veturinkuljettajatunnit
Energia	Litterakilometrit/Junayksikkökilometrit
Vaihtotyökulut	Veturien litterakilometrit
Juna-/veturikunnossapito	Litterakilometrit / Junayksikkökilometrit
Muu toimisto henkilökunta	Junakilometrit / Junayksikkökilometrit
IT-järjestelmäkulut	Junakilometrit / Junayksikkökilometrit
Juna-/veturipoistot	Litteratunnit / Ajoaika
Muut poistot	Junakilometrit / Junayksikkökilometrit
Muut henkilöstökulut	Junakilometrit / Junayksikkökilometrit
Muut liikennöintikulut	Junakilometrit (vain kaukoliikenne)
Vuokrat	Junakilometrit / Junayksikkökilometrit
Muut kulut	Junakilometrit / Junayksikkökilometrit

LIITE 4 Vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet toimittajille

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää tärkeänä, että sopimuksen mukaiset palvelut tuotetaan sosiaalisesti vastuullisissa ja ympäristön kannalta kestävässä olosuhteissa.

Ihmisoikeudet, työehdot ja työn tekemisen olosuhteet

Toimittaja on velvollinen kunnioittamaan ja edistämään ihmisoikeuksia sekä omissa toiminnoissaan että toimitusketjussaan. Toimittaja varmistaa, ettei se osallistu, suoraan tai epäsuorasti, ihmisoikeuksien heikentämiseen.

Toimittaja huolehtii siitä, että sen työehdoissa ja työn tekemisen olosuhteissa noudatetaan lainsäädännön ja kansainvälisten sopimusten mukaisia velvoitteita.

- Toimittaja ei käytä lapsityövoimaa tai teetä pakkotyötä;
- Toimittaja ei salli rotuun, ihonväriin, sukupuoleen, siviilisäätyyn, raskauteen, uskontoon, sosiaaliseen tai etniseen alkuperään, kansalaisuuteen, fyysisiin ominaisuuksiin, ikään, poliittisiin mielipiteisiin, ammatilliseen järjestäytymiseen ja seksuaaliseen suuntautumiseen liittyvää tai muuta syrjintää;
- Toimittaja ei salli työntekijöiden ahdistelua tai häirintää;
- Toimittaja huolehtii siitä, että työntekijöiden työympäristö on terveellinen ja turvallinen.

Ympäristö

Toimittaja noudattaa palvelujen tuottamisessa ympäristölainsäädäntöä ja pyrkii tuottamaan palvelut muutoinkin ympäristön kannalta vastuullisesti.

Korruption ja lahjonnan vastustaminen

Toimittaja ei suoraan tai epäsuorasti tarjoa kenellekään maksua tai muuta vastiketta saadakseen tai säilyttääkseen liiketoimia tai saavuttaakseen ansiotonta hyötyä toiminnoissaan. Toimittaja ei suoraan tai epäsuorasti pyydä eikä ota vastaan maksua tai muuta vastiketta kolmannelta, siten että tällä voi olla vaikutusta toimittajan liiketoimintapäätösten objektiivisuuteen.

Toimittaja varmistaa parhaan kykynsä mukaan, että näitä eettisiä vähimmäisvaatimuksia toteutetaan sekä sen omissa toiminnoissa että toimitusketjussa.

Toimittajalla tulee olla tarvittavat sisäiset menettelytavat ja raportointikanavat eettisten vähimmäisvaatimusten vastaisten toimintatapojen havaitsemiseksi ja niihin puuttumiseksi.

LIITE 5 Ostoliikenteen operointiin käytettävän kaluston kuvaus

Liitteessä olevat kalustomäärät kuvastavat VR:n omistamia kaluston kokonaismääriä. Kaluston käytettävyys liikenteeseen vaihtelee kalustolajikohtaisesti, ja siihen voivat vaikuttaa kunnossapitoon sitoutuvan kaluston määrä sekä mahdolliset myös kalustolle tapahtuvat vauriot.

Etelä-Suomen taajamaliikenne

Sm2

- Valmistaja: Valmet/Strömberg
- Valmistettu: 1975-1981
- Kalustomäärä: 36 runkoa
- Kalustotyyppi: Sähkömoottorijuna
- Kalusto on esteellinen
- Kalusto sitoutuu kokonaisuudessaan LVM-sopimuksen alaiseen liikenteeseen

Sm4

- Valmistaja: CAF (10 kpl), Alstom (20 kpl)
- Valmistettu: 1998-2005
- Kalustomäärä: 30 runkoa
- Kalustotyyppi: Sähkömoottorijuna
- Kalusto on osin matalalattiainen ja esteetön
- Kalusto sitoutuu kokonaisuudessaan LVM-sopimuksen alaiseen liikenteeseen

Eil/Eilf-vaunut

- Valmistaja: VR
- Valmistettu: 1982-1987
- Kalustomäärä: 7 Eil- ja 2 Eilf-vaunua
- Kalustotyyppi: Veturivetoinen yksikerrosvaunu
- Kalusto on esteellinen
- Kalusto on elinkaarensa lopussa ja se tulee poistumaan liikenteestä sopimuskauden aikana
- Kalusto sitoutuu kokonaisuudessaan LVM-sopimuksen alaiseen liikenteeseen

Kiskobussiliikenne

Dm12

- Valmistaja: CKD Vagonka
- Valmistettu: 2004-2006
- Kalustomäärä: 16 runkoa
- Kalustotyyppi: Dieselmoottorijuna
- Kalustossa on pyörätuolipaikat ja invanostin
- Kalusto sitoutuu kokonaisuudessaan LVM-sopimuksen alaiseen liikenteeseen

Yöjunaliikenne

Yöjunaliikenteen kalusto koostuu modernista kaksikerroskalustosta sekä vanhasta yksikerroskalustosta. Moderneja 2000-luvulla valmistettuja vaunuja on yhteensä 65 ja vanhempaa yksikerroskalustoa on yhteensä 104 vaunua. Yöjunakalustossa ainoastaan Edm-makuuvaunut ovat esteettömiä.

Kalustomäärät

- 50 Edm-makuuvaunua, moderni kaksikerroksinen Skoda Transtechin valmistama makuuvaunu, toimitettu 2005-2017
- 15 Gd-autovaunua, moderni kaksikerroksinen Skoda Transtechin valmistama autovaunu, toimitettu 2004-2005
- 30 CEmt-makuuvaunua, yksikerroksinen VR:n valmistama makuuvaunu, valmistettu 1970-1984
- 18 Gfot-autovaunua, avokattoinen VR:n valmistama autovaunu, valmistettu 1974-1984
- 12 Rx-ravintolavaunua, yksikerroksinen VR:n valmistama ravintolavaunu, valmistettu 1988-1992. Kalustoa käytetään myös kaukoliikenteessä.
- 3 Rk-ravintolavaunua, yksikerroksinen VR:n valmistama ravintolavaunu, valmistettu 1975-1976
- 18 Ex-päivävaunua, yksikerroksinen VR:n valmistama päivävaunu, valmistettu 1998-1992. Kalustoa käytetään myös kaukoliikenteessä.
- 11 Expt-päivävaunua, yksikerroksinen VR:n valmistama päivävaunu lemmikki paikalla, valmistettu 1988-1992. Kalustoa käytetään myös kaukoliikenteessä.
- 7 EFits/EFs-vaunua, yksikerroksinen VR:n valmistama päivävaunu matkatavaratiloilla ja konduktöörin työpisteellä, valmistettu 1984-1986
- 3 EFiti-vaunua, yksikerroksinen VR:n valmistama päivävaunu matkatavaratiloilla ja inva-paikoilla, valmistettu 1980-1981
- 2 De-aggregaattivaunua, sähköä junarunkoon tuottava vaunu (käytössä Oulu-Kolari yhteysvälillä), VR:n valmistama 2008 (valmistettu 1984 alun perin valmistuneen vaunun runkoon)

Yöjunakalustoon suunnitellaan muutoksia sopimuskauden aikana. Tavoitteena on korvata elinkaarensa lopussa olevat yksikerrosvaunut (Ex/Expt/EFits/EFs/EFiti) sopimuskauden aikana olemassa olevilla päivi liikenteen kaksikerrosvaunuilla ja parantaa yöjunien palvelutasoa mm. matkatavaroiden osalta tekemällä kyseisiin vaunuihin pieniä muutostöitä. Muutos edellyttää kaksikerrosvaunuihin tehtäviä teknisiä muutoksia.

Kaukoliikennekalusto

Sm3 (Pendolino)

- Valmistaja: Alstom
- Valmistettu: 1995-2006
- Kalustomäärä: 17 runkoa
- Kalustotyyppi: Sähkömoottorijuna
- Kalustossa on pyörätuolipaikat ja invanostin
- Kalusto sitoutuu vain osittain LVM-sopimuksen alaiseen liikenteeseen

IC-vaunukalusto

- Valmistaja: Skoda Transtech
- Valmistettu: 1998-2020
- Kalustomäärä: 239 vaunua
- Kalustotyyppi: Veturivetoinen kaksikerrosvaunu
- Kalusto sitoutuu vain osittain LVM-sopimuksen alaiseen liikenteeseen
- Kalustomäärä sisältää seitsemän erilaista vaunutyyppiä (Ed, Eds, Edfs, Edb, CEEd, ERd, Edo), kalustosta rakennettavat junakokoonpanot ovat pääosin esteettömiä

Veturivetoisen vaunukaluston osalta VR vastaa liikennöinnistä omistamallaan veturikalustolla, joka on henkilö- ja tavaraliikenteen yhteiskäytössä.